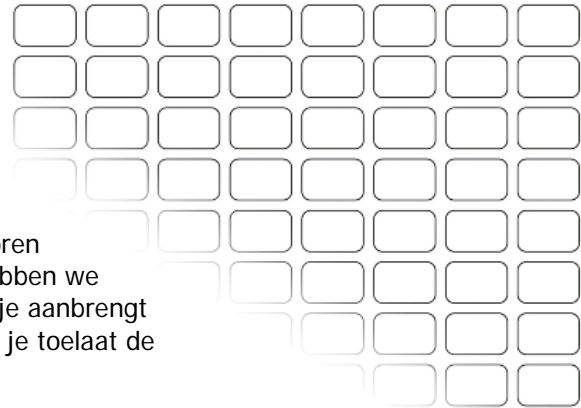

Onder de loep... voor jong en nieuw!

06 Je specimens identificeren - deel 2...

Rik Dillen

Vorige keer hebben we je op het hart gedrukt dat je van bij het prille begin van je voorlopig nog piepkleine verzameling al het nodige moet doen om ervoor te zorgen dat je de gegevens die bij elk stuk horen moeiteloos en éénduidig kunt terugvinden. Daarom hebben we gesteld dat je best op een of andere manier een labeltje aanbrengt op het specimen, met daarop een nummer of code die je toelaat de gegevens terug te vinden.

Om zo'n labeltje op een specimen aan te brengen zijn er natuurlijk tal van mogelijkheden. Uiteraard mag zo'n label niet te groot zijn, want je moet het ook op kleinere specimens kunnen aanbrengen. Ideaal voor het aanbrengen van een code en/of volgnummer zijn etiketjes van 8 X 12 mm. Koop wel etiketjes van een heel goede kwaliteit, met voldoende kleefkracht die standhoudt in de loop der jaren! Je kan dergelijke etiketjes aankopen in gelijk welke winkel van papierwaren, in blisters van een paar honderd stuks tot pakketjes van een goeie 3000 stuks.

Omdat zo'n labeltje niet erg groot is, moet je het beschrijven met een uiterst fijn/dun tekenpennetje of tekenstift, die daarenboven niet verbleekt door jarenlange belichting, en die liefst niet uitloopt door wat vocht of condensatie. De aloude Chinese inkt (of 'China-inkt') is daarvoor prima geschikt, maar tegenwoordig zijn er prima ultrafijne tekenpennetjes in de handel die perfect geschikt zijn voor onze doeleinden. Ga best even te rade in een goede winkel van papierwaren of tekenmateriaal.

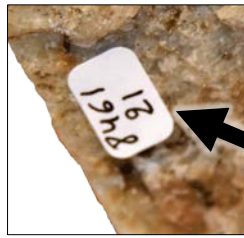
In theorie zou je met een labelprinter kunnen werken, maar voor zover mij bekend werken die niet naar behoren op zulke mini-formaten. Je zult dus op je schrijftalent moeten rekenen. Spijtig genoeg heb ik zelf niet zo direct aanleg voor kalligrafie, maar als ik mijn best doe is het resultaat wel redelijk leesbaar.

Voor kleine stukjes die in een afgesloten doosje bewaard worden kun je het label aanbrengen op of in het doosje.

'Onder de loep' verschijnt regelmatig in Geonieuws, en is vooral bedoeld voor jonge en minder jonge newbies. De beste manier om veel bij te leren is lid worden van de MKA: www.minerant.org/MKA/lidworden.html

Het belang van een goede en stabiele etikettering blijkt uit dit specimen. Het gaat om een berylkristal van 16 cm lang en 2.5 kg zwaar, uit de collectie van André Debrun (Seilles, BE). Met de hulp van een Noorse verzamelaar, Knut Edvard, kon in 2013 het oude label ontcijferd worden. Transcriptie: 'Gave fra Kristiania Minekomp 16.12.99' ('Gift vanwege de Kristiania Mijnmaatschappij 16.12.99'). Het gaat hier wel degelijk om 1899, niet 1999; Kristiania is een oude naam voor Oslo. Uiteraard wordt zo'n oud label niet overplakt met je eigen label... dat wordt op een minder belangrijke zijde aangebracht zoals in dit voorbeeld.

Het etiketje GOED aanbrengen vergt toch ook wat inzicht in het proces. Eerst en vooral zijn veel specimens poreus, hebben ze een redelijk oneffen oppervlak of een heel losse structuur waardoor het buitenste laagje gemakkelijk loslaat. Daar is dan een heel simpel trucje voor: breng één of twee laagjes kleurloze nagellak aan op je specimen, laat dat goed drogen en breng daarop dan je etiketje aan. Het zal dan meestal goed aan het oppervlak hechten. Sommigen gebruiken een uitgesneden stukje pleister op basis van textiel (jawel, het spul van de apotheker). Dat is niet echt aan te bevelen, omdat de kleefstof na een tijd uitdroogt en dus loslaat, en daarenboven in dat geval een moeilijk te verwijderen residu achterlaat.

Zoiets doe je natuurlijk niet aan de mooiste zijde van je specimen, maar wel op de minst relevante plaats die zo vlak mogelijk is. Je kunt dan het geheel nog perfectioneren door het aangebrachte labeltje nog even te voorzien van een dun laagje nagellak.

Er zijn nog tal van andere mogelijkheden om een labeltje te bevestigen op een specimen met een poreus oppervlak. Je kunt bv. eerst op de achterzijde van je labeltje een klein dotje kit bevestigen. Als je dan het etiketje met kit en al stevig tegen het oppervlak aandrukt zal het ook goed blijven zitten. Hiervoor moet je natuurlijk wel

Code rechtstreeks op het specimen geschreven met zgn. 'Chinese inkt'. Smithsonian van Moresnet, Liège, België.

'Onder de loep' verschijnt regelmatig in Geonieuws, en is vooral bedoeld voor jonge en minder jonge newbies. De beste manier om veel bij te leren is lid worden van de MKA: www.minerant.org/MKA/lidworden.html

vetvrije en stabiele kit gebruiken... niet een of ander restje van ouderwetse stopverf of iets dergelijks! Sommige van dergelijke slechte producten harden helemaal uit, en dan valt je label er na verloop van tijd alsnog af; andere bevatten vetten of oliën waardoor na verloop van tijd je labeltje er gewoonweg vettig uitziet... en dat wil je allicht niet. Hetzelfde resultaat kun je bereiken met een stukje ouderwetse pleister (op basis van textiel, niet op basis van plastic-folie)

Een compleet andere methode die vaak in musea gebruikt wordt, is op een zo vlak én discreet mogelijke plaats een vakje schilderen met een goede waterbestendige witte, matte plakkaatverf (of sommige TipEx varianten zijn hiervoor ook geschikt). Je laat dat vakje dan goed drogen, en dan kun je daar rechtstreeks met een fijn pennetje op schrijven. Eventueel kun je ook in dit geval nadien nog een fijn laagje nagellak aanbrengen. Deze methode vergt wel wat handigheid en schrijftalent!

De keuze van de plaats waar je het label aanbrengt is ook belangrijk: zoek een zone met indien mogelijk enkel matrix, en zeker geen mineralen die je later nog zouden kunnen interesseren!

Voor micromounts en uiterst kleine specimens die bv. in een piepklein doosje of capsuletje zitten kunnen we het labeltje natuurlijk niet aanbrengen op het specimen. In dat geval brengen we het labeltje aan op of in het doosje waarin de micromount gemonteerd is, of op/in het doosje waarin de capsule zit. Op die manier is ook voor dergelijke gevallen voldaan aan de voorwaarde dat het labeltje niet zomaar van het specimen gescheiden kan worden door toevallige omstandigheden.

Voor je eraan begint kun je misschien best eens wat oefenen op stukjes die je toch zou weggoien, je zogenaamde 'wegwerpieten'. Succes ermee!

O ja, nog een laatste goeie raad. Wanneer je specimens te pakken krijgt uit oude verzamelingen of zelfs uit de collectie van een museum, wordt zeker aanbevolen om de oorspronkelijke labels er netjes op te laten zitten, en ze zeker niet te verwijderen. Dan behoudt het specimen zijn historische context.

En omdat de boog niet altijd gespannen moet staan... wanneer we zeggen dat je altijd alles zorgvuldig moet labelen bedoelen we dat niet zo letterlijk als de interpretatie van die stellingname tijdens de MKA-veiling in 2014. Op die manier kon de veilingmeester wel onmiddellijk alle informatie terugvinden over het specimen... pardon, de bidder.

*Alle foto's in deze bijdrage © Rik Dillen.
Specimens uit de verzameling van de auteur.*

'Onder de loep' verschijnt regelmatig in Geonieuws, en is vooral bedoeld voor jonge en minder jonge newbies. De beste manier om veel bij te leren is lid worden van de MKA: www.minerant.org/MKA/lidworden.html